

første Gang havde Ordet. Det skal ikke være saadan, at man, saa snart der er noget i Vejen i en Landkommune, og der kommer en eller anden Agitation, skal kunne forlange, at Staten ved Siden af, at Folkeskolen skal holdes gaaende, skal yde Tilskud til alle Udgifterne ved en Friskole. Der maa ogsaa stilles Krav til Forældrene, saa at man er sikker paa, at der er et rimeligt Grundlag for en saadan Bevægelse. Det har altid været mit Standpunkt, det er ikke noget som helst nyt, og ud fra disse Betragtninger er vort Ændringsforslag stillet.

Det er ikke rigtigt, naar Undervisningsministeren uden videre kaldte disse forskellige Friskoler grundtvigske. Den Betegnelse rammer slet ikke den Bevægelse. Der kan ogsaa være andre kirkelige Retninger, som opretter Friskoler, og som har Krav paa at faa Støtte. Vi skal ikke bevilge disse Penge for at støtte en kirkelig Retning eller en enkelt Fraktion indenfor vort Folk. Men vi skal give denne Bevilling til de Friskoler, som drives paa en forsvarlig Maade. Enhver Friskolebevægelse, som er baaret frem af sunde Principper, har Krav paa offentlig Støtte. Jeg er glad ved, at det ogsaa fra radikal Side gennem Betænkningen er fremhævet, at det Beløb, der er Tale om, er rimeligt, saa det er ikke et Penge-spørgsmaal, som er os imellem. Uenigheden gaar kun ud paa dette ene, om vi skal imødekomme denne Institution ved at give den Tilskuddet paa den Maade, som den særlig har ønsket at faa det paa, nemlig gennem dette Lovforslag.

Vi lovgiver jo for vort Skolevæsen under Former, som heller ikke altid falder ind under de faste Regler og ikke kommer de fast ansatte til gode helt og holdent. Vi har Vinterlærere, og vi har Pogeskolelærere, og vi har søgt at komme alle de Skoler til Hjælp, som er knyttede til Arbejdet med Børneopdragelsen, søgt at sikre deres Fremtid saa godt, som vi kan. Vi synes derfor, det var saare naturligt ved dette Lovforslag at tage Hensyn til det Ønske, der er fremsat af denne Institution, saaledes at dens Fremtid i nogen Maade blev sikret. Saa vilde vi have en Lønreform, der vilde komme alle de Men-

nesker til gode, som arbejder med Børneopdragelsen.

Jeg vil stille et Spørgsmaal til den højtærede Undervisningsminister. Det er mit Haab, at dette Lovforslag vil blive gennemført inden 1. Oktober; men naar vi kommer til 1. Oktober, vil Folkeskolelærerne paa mange Maader være stilled i et underligt Forhold, idet de gamle Lønningsforhold falder bort, og det er vel umuligt, at man kan bringe alle disse Lønningsregler ud i Livet straks. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Undervisningsminister, om der ikke kunde blive udsendt Bekendtgørelse om, at Folkeskolelærerne kunde faa Lønning a conto, saa at de ikke skal vente, til alle Formaliteter kommer i Orden, da det ellers maaske kan vare lang Tid, før Lønningerne bliver udbetalt.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg endnu en Gang anbefale dette høje Ting at stemme for de Konservatives Ændringsforslag. Jeg haaber, at den Kærlighed, der tit kommer til Orde rundt omkring i Landet overfor Friskolerne, ogsaa maa vise sig ved Afstemningen, da vort Forslag jo rummer et passende Beløb saaledes som det er fastslaaet fra radikal Side; jeg kan ikke tænke mig, at man skulde sætte sig imod at give disse Skoler det foreslaaede Tilskud her, saaledes som de saa inderlig ønsker det.

Lillelund: Jeg har et Par korte Bemærkninger at gøre til den højtærede Ordfører (Koføed). Den højtærede Ordfører sagde til mig i Særdeleshed, at det var et politisk Standpunkt, vi indtog. Det er ikke rigtigt. Det er ikke noget politisk, men et rent sagligt Standpunkt, vi her indtager, og det er det samme, som vort Parti indtog i 1908, nemlig dette, at samtidig med, at man forbedrer Folkeskolens Kaar i Danmark, bør man forbedre Friskolernes Kaar, ellers stiller man dem langt ugunstigere end tidligere. Vi har ment, at Friskolerne har øvet en saa stor Gerning i det danske Folk, at det var berettiget at vedblive at støtte dem. Den Gang indtog hele Venstre den Stilling, og vi staar fremdeles paa det samme Standpunkt. Om de Radikale af politiske